

ΟΜΗΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Α) ΣΩΣΤΟ/ΛΑΘΟΣ:

- 1)** Η ομηρική εποχή ονομάζεται αλλιώς και γεωμετρική. **Σ**
- 2)** Η Ομηρική εποχή διαρκεί από το 1100 έως το 750 π.Χ.. **Σ**
- 3)** Οι Ίωνες συγκρότησαν θρησκευτική ένωση, το Πανιώνιο, με κέντρο το ιερό του Ποσειδώνα στο ακρωτήριο της Μυκάλης. **Σ**
- 4)** Η ομηρική εποχή έχει χαρακτηριστεί και ως ελληνικός μεσαίωνας. **Σ**
- 5)** Αιολίς ονομάστηκε η περιοχή του βορειανατολικού Αιγαίου στην οποία εγκαταστάθηκαν ελληνικά φύλα από τη βορειανατολική Πελοπόννησο. **Λ**
- 6)** Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες οργανώθηκαν με μη φυλετικά κριτήρια. **Λ**
- 7)** Στον πρώτο ελληνικό αποικισμό τα ελληνικά φύλα εξαπλώθηκαν σε όλη τη Μεσόγειο. **Λ**
- 8)** Το φοινικικό αλφάβητο προέρχεται από το ελληνικό. **Λ**
- 9)** Οι περισσότεροι δούλοι, κατά την ομηρική εποχή, προέρχονταν από την πειρατεία και τον πόλεμο. **Σ**
- 10)** Κατά την ομηρική εποχή δημιουργήθηκαν τα πρώτα ιερά τα οποία σταδιακά απέκτησαν πανελλήνιο χαρακτήρα. **Σ**
- 11)** Κατά την ομηρική περίοδο το συμβούλιο των ευγενών (βουλή των γερόντων) βαθμιαία ενίσχυσε τη βασιλική εξουσία. **Λ**

B) ΚΥΚΛΩΣΤΕ ΤΟ ΣΩΣΤΟ:

1). Οι πρώτες ελληνικές κοινωνίες κατά τα ομηρικά χρόνια οργανώθηκαν και αποτέλεσαν:

α. κράτη φυλετικά

β. πόλεις-κράτη

γ. αυτοκρατορίες

δ. δημοκρατίες

2) Με την Ομηρική εποχή συνδυάζονται:

α. η Κοινή Ελληνική γλώσσα

β. θολωτοί τάφοι

γ. πρώτος ελληνικός αποικισμός

δ. ιερογλυφικά

3) Κατά τα ομηρικά χρόνια η κοινωνική τάξη του πλήθους ήταν:

α. οι δούλοι

β. εκείνοι που η εργασία τους προϋπέθετε κάποια εξειδίκευση και ικανοποιούσαν τις ανάγκες μιας ευρύτερης περιοχής

γ. εκείνοι που διαβιούσαν στο πλαίσιο του οίκου, χωρίς άμεσους συγγενικούς δεσμούς με τους ευγενείς

δ. τα μέλη του οίκου που συνδέονταν με συγγενικούς δεσμούς

4) Στα φυλετικά κράτη που δημιουργήθηκαν στον ελληνικό χώρο όταν τα φύλα απέκτησαν μόνιμες εγκαταστάσεις, ο βασιλιάς:

α. εκλεγόταν από τη βουλή των γερόντων

β. εκλεγόταν από την εκκλησία του δήμου

γ. εκλεγόταν από τη συνέλευση των πολεμιστών

δ. ήταν κληρονομικός

5) Κατά τα ομηρικά χρόνια η κοινωνική τάξη των δημιουργών ήταν:

α. οι δούλοι

β. εκείνοι που η εργασία τους προϋπέθετε κάποια εξειδίκευση και ικανοποιούσαν τις ανάγκες μιας ευρύτερης περιοχής

γ. οι επικεφαλής των οίκων

δ. τα μέλη του οίκου που συνδέονταν με συγγενικούς δεσμούς

Γ) ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΤΕ ΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΠΟΥ ΤΑΙΡΙΑΖΟΥΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ:

1. επιδρομές των λαών της θάλασσας	α. γεωμετρική τέχνη
2. οι βασιλείς εξελίχθηκαν σε κληρονομικούς	β. προσθήκη φωνηέντων στο φοινικικό αλφάβητο
3. αλφαβητική γραφή	γ. δημιουργοί
4. ομηρικός οίκος	δ. παρακμή των Μυκηναίων
5. ομηρική εποχή	ε. μόνιμη εγκατάσταση πληθυσμών

1 – δ, 2 – ε, 3 – β, 4 – γ, 5 - α

Δ) ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΟΡΟΙ:

Ελληνικός μεσαίωνας (σκοτεινοί χρόνοι), βασιλιάς (ομηρικών κοινωνιών), γεωμετρική τέχνη, βουλή των γερόντων, πλήθος (ομηρικού οίκου), δούλοι (ομηρικού οίκου)

Η Ομηρική εποχή, Έχει χαρακτηριστεί και ως ελληνικός μεσαίωνας ή σκοτεινοί χρόνοι, γιατί παλαιότερα τη θεωρούσαν εποχή παρακμής και οι γνώσεις μας γι' αυτήν ήταν περιορισμένες.

Ο **βασιλιάς των ομηρικών κοινωνιών**, δηλαδή αυτών που προέκυψαν μετά τις μετακινήσεις των ελληνικών φύλων, ήταν ο αρχηγός του στρατού σε εποχή πολέμου και ο κυβερνήτης με θρησκευτική και δικαστική εξουσία σε περίοδο ειρήνης.

Η τέχνη των ομηρικών χρόνων ονομάστηκε συμβατικά από τους ερευνητές **γεωμετρική**. Η ίδια ονομασία χρησιμοποιείται πολλές φορές για να χαρακτηρίσει την ίδια την εποχή, εξαιτίας των γεωμετρικών σχεδίων που κυριάρχησαν στη διακόσμηση των αγγείων αλλά και στην κατασκευή των έργων της μικροτεχνίας.

Δίπλα στο βασιλιά υπήρχε ένα συμβούλιο που αποτελούνταν από τους αρχηγούς των ισχυρών γενών, οι οποίοι ονομάζονταν και αυτοί βασιλείς. Το συμβούλιο αυτό των ευγενών (**βουλή των γερόντων**) βαθμιαία περιόρισε τη βασιλική εξουσία.

Στο πλαίσιο του οίκου, ωστόσο, ζούσαν και πολλοί άνθρωποι που δεν είχαν άμεσους συγγενικούς δεσμούς με τους ευγενείς. Αυτοί αποτελούσαν μια πολυάριθμη κοινωνική ομάδα γνωστή με την ονομασία **πλήθος**.

Οι δούλοι αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο του οίκου. Οι περισσότεροι είχαν αποκτηθεί από τους πολέμους ή την πειρατεία.

Ε) ΠΗΓΕΣ

1. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις από τη σελ. 76-80 του βιβλίου καθώς και αντλώντας τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται (ΠΗΓΗ) παρακάτω να αναφερθείτε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α.** στη συγκρότηση του ομηρικού οίκου.
- β.** στην οικονομική δραστηριότητα που σχετίζεται με αυτόν.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο οίκος, [...] περιλαμβάνει επίσης όλα εκείνα τα άτομα -είτε πρόκειται για ελεύθερους είτε για δούλους- τα οποία εξαρτώνται άμεσα από τον επικεφαλής του οίκου (όλους εκείνους τους υπηρέτες στους οποίους έχουν ανατεθεί τα πολλά και διάφορα καθήκοντα που απαιτούνται από την οικονομική ζωή του οίκου). [...] Ο οίκος περιλαμβάνει και περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, τα οποία στην πράξη δεν μπορούν να χωριστούν από την ανθρώπινη ομάδα, αφού εξασφαλίζουν την υλική της ύπαρξη. Επομένως η γη, τα κτίρια, τα ζώα, τα κάθε είδους αποθέματα, ο εξοπλισμός και ούτω καθεξής αποτελούν όλα μέρος του οίκου.

Austin, M.M., Vidal - Naquet, P., Οικονομία και κοινωνία στην αρχαία Ελλάδα, Δαίδαλος, Αθήνα 1998, σ. 67.

α. στη συγκρότηση του ομηρικού οίκου.

Τα μέλη δηλαδή κάθε οικογένειας, μαζί με άλλα άτομα που εξαρτιόνταν οικονομικά από την οικογένεια, συγκροτούσαν έναν οίκο και επιτελούσαν όλες τις παραγωγικές εργασίες.

β. στην οικονομική δραστηριότητα που σχετίζεται με αυτόν.

Δεν υπήρχαν περιθώρια εργασιακής ειδίκευσης σε μεγάλη κλίμακα και κατ' επέκταση δεν υπήρχε βιοτεχνική ανάπτυξη. Όλα τα παραγόμενα αγαθά, κυρίως γεωργικά και κτηνοτροφικά, καταναλώνονταν στο πλαίσιο του οίκου.

Ζ) Εξηγείστε όσο πιο αναλυτικά ποια είναι τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής εποχής στον χώρο των γραμμάτων;

Τα σημαντικότερα επιτεύγματα του πολιτισμού της Ομηρικής εποχής στον χώρο των γραμμάτων αποτελεί το γεγονός ότι τα σύμβολα της γραφής δεν αποδίδουν πλέον συλλαβές αλλά φθόγγους. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε κατά τρόπο αφομοιωτικό από το φοινικικό αλφάβητο. Οι Έλληνες προσάρμοσαν τα σύμβολα στις φωνητικές αξίες της ελληνικής γλώσσας και επιπλέον πρόσθεσαν τα φωνήεντα που έλειπαν από το φοινικικό αλφάβητο. Έτσι έγιναν οι δημιουργοί του πρώτου πραγματικού αλφαβήτου.